

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-3-100 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-41/1178-388
Karar Tarihi : 09.08.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Prof. Dr. Metin TOPRAK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖR : Neyzar ÜNÜBOL

C. BAŞVURUDA

BULUNANLAR :-Kemer Gıda Paz. Dağ. A.Ş.
-Vem Gıda Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.
Temsilcileri: Av. Mustafa DOĞAN
Büyükdere Cad. Kral Apt. No:75 D.13 Mecidiyeköy/İstanbul

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN:

Metro Grosmarket Bakırköy Alışveriş Hiz. Tic. Ltd. Şti.
Güneşli Kavşağı Koçman Cad. Güneşli Bağcılar/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Metro Grosmarket'in sahip olduğu alıcı gücüne bağlı olarak tedarikçi konumundaki başvuru sahiplerini, çeşitli adlar altında bedel talep etmek ve konsinye satış şartı getirmek suretiyle öngörülemez ticari riskle karşı karşıya bıraktığı ve bu suretle maddi zarara uğrattığı iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Hızlı tüketim malları (HTM) sektöründe yer alan Kemer Gıda Paz. Dağ. A.Ş. (Kemer Gıda) ve Vem Gıda Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. (Vem Gıda) temsilcisi tarafından yapılan başvuruda özetle, Metro Grosmarket Bakırköy Alışveriş Hiz. Tic. Ltd. Şti. (Metro Grosmarket)'nin sahip olduğu alıcı gücüne bağlı olarak tedarikçileri Kemer Gıda ve Vem Gıda'yı, çeşitli adlar altında bedel talep etmek ve konsinye satış şartı getirmek suretiyle öngörülemez ticari riskle karşı karşıya bıraktığı ve bu suretle maddi zarara uğrattığı iddia edilerek gereğinin yapılması talep edilmektedir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 24.04.2012 tarih ve 3527, 3529 sayılar ile giren başvurular üzerine hazırlanan 16.05.2012 tarih ve 2012-3-100/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) İlgili karar uyarınca düzenlenen 17.07.2012 tarih ve 2012-3-100/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **H. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; dosya konusu iddialara ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddinin gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.1.1. Yapılan Tespitler

- (6) 24.04.2012 tarih ve 3527 sayılı başvuruda, Vem Gıda'nın alkollü içki ithalatı yaptığı, Kemer Gıda'nın Vem Gıda tarafından ithal edilen ürünlerin Türkiye'deki dağıtımını yaptığı, birçok zincir markete ürün sattıkları ve zincir marketlerin alıcı güçlerini orantısız olarak tedarikçilere yansıttıkları, zincir marketlerin pek çok farklı ad altında talep ettikleri bedellerin ve bu bedellerin sözleşme dışı ve geçmişe etkili faturalar şeklinde alınmasının sektörde bir standart haline geldiği ve söz konusu durumun tedarikçileri öngöremedikleri ticari riskle karşı karşıya bıraktığı ve zaman zaman zararına ürün satmak zorunda kaldıkları belirtilmiştir. Başvuruda müvekkil şirket ile Metro Grosmarket arasında 17.12.2009 tarihinde "Ticari Şartlar Anlaşması" akdedildiği, sözleşme kapsamında Metro Grosmarket'in müvekkil şirketten çeşitli adlar altında bedeller talep ettiği, bu bedeller nedeniyle aradaki ticari ilişkinin devam edemez hale geldiği ve sözleşmenin müvekkil şirket tarafından feshedildiği, şikayet edilen firmadan, ödenen ve sözleşmenin feshinden sonraki dönemi kapsayan bedellerin talep edilmesine rağmen bir sonuç alınmadığı ifade edilmiştir.
- (7) 24.04.2012 tarih ve 3529 sayılı başvuruda ise ulusal zincirlerin alıcı güçlerini kullanarak alkollü içecek sektöründe konsinye satış sistemi ile satış yapmak istedikleri, bu sistemde ulusal zincirlerin alkollü içecek tedarikçisine ancak ürünü sattıktan sonra ödeme yapacağı, bunun yanında satıştan ödeme adıyla farklı bir ödeme yolunun da uygulanmak istendiği, bu durumda ürünler fatura ile sevk edilmesine rağmen ulusal zincirin ancak ürünün satışı gerçekleştiikten sonra ödeme yaptığı ve böylece tedarikçi KDV'sini ödemesine rağmen ürün bedelini ne zaman tahsil edeceğini bilemediği belirtilmektedir.
- (8) Söz konusu iddiaların ortak noktası HTM perakendecilerinin alıcı gücünü kullanarak şikayetçiyi mağdur ettiğiidir.

I.1.2. Değerlendirme

- (9) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesinde "Hakim Durumun Kötüye Kullanılması"na yer verilmiştir. Başvuruda yer alan iddialar, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde değerlendirilebilecek iddialardır.
- (10) 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir davranışın rekabet ihlali olarak nitelendirilebilmesi için davranışı gerçekleştiren teşebbüsün faaliyet gösterdiği ilgili pazarda hakim durumda olması şartı gerçekleşmelidir. Dolayısıyla, teşebbüsün hâkim durumda olup olmadığının belirlenmesi gerekmektedir. İlgili teşebbüsün pazar payı, pazarda faaliyet gösteren firmaların sayısı ve pazar payları gibi nicel ölçütlerin yanında piyasaya giriş engelleri, fikri ve sınaî mülkiyetin varlığı, teknolojik üstünlük, talebin ve pazarın yapısı ile gelişimine ilişkin nitel ölçütler, hakim durum değerlendirmesinde kullanılmaktadır.
- (11) Rekabet Kurumu bünyesinde hazırlanan ve 24.05.2012 tarihinde Rekabet Kurumu internet sitesinde yayınlanarak kamuoyuna duyurulan "Hızlı Tüketim Malları Perakendeciliği Sektör İncelemesi Nihai Raporu"nda HTM perakendecilerinin alıcı pazar gücünün piyasadaki rekabet üzerindeki etkileri incelenmiştir. Söz konusu çalışmada elde edilen sonuçlar HTM perakendeciliği pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin pazar payları ve pazardaki

12-41/1178-388

konumları itibarıyla hakim durumda olmadığını, HTM perakendecilerinin ölçek büyüklükleri, raf alanı sahipliği ve tedarikçi karşısında özel markalı ürünlerle aynı zamanda rakip olmalarından kaynaklanan alıcı gücünün artmasına bağlı olarak tedarikçi ve perakendeci arasında yaşanan güç dengesizliklerinin iki taraf arasındaki ticari ilişkiyi zaman zaman tedarikçi aleyhine etkilediğini, ancak mevcut durumda herhangi bir HTM perakendecisi grubunun tedarik pazarındaki rekabetçi yapıyı bozacak düzeyde alıcı gücüne sahip olduğu değerlendirilmesinin yapılamayacağını göstermektedir.

- (12) Dolayısıyla doğrudan şikayete konu olan Metro Grosmarket veya diğer ulusal zincirler faaliyet gösterdikleri HTM perakendeciliği pazarında hâkim durumda olmadığından ilgili HTM perakendecilerinin şikayetçiye karşı uygulamaları ile 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal edildiği değerlendirilmesinin yapılması mümkün değildir.

J. SONUÇ

- (13) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.